

ПРОГРАМА

для кривдників

Розроблено на основі Типової програми для кривдників, затвердженої Наказом Міністерства
соціальної політики України № 1434 від 01.10.2018 р.

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1	Назва програми	Програма для кривдників на 2024 - 2026 роки
2	Ініціатор розроблення Програми	Відділ надання соціальних послуг Кубейської сільської ради
3	Розробник Програми	Відділ надання соціальних послуг Кубейської сільської ради
4	Учасники Програми	Відділ охорони здоров'я та соціального захисту населення Кубейської сільської ради , відділ надання соціальних послуг Кубейської сільської ради , служба у справах дітей Кубейської сільської ради
5	Відповідальний виконавець Програми	Відділ надання соціальних послуг Кубейської сільської ради
6	Термін реалізації програми	2024 -2026 роки
7	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми , всього	Програма не потребує фінансування.

I. Загальні положення

1. Програма для кривдників Кубейської сільської ради передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

2. У Програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.

3. Мета Програми - корекція агресивної поведінки кривдників, формування соціально прийнятних норм, гуманістичних цінностей і ненасильницької поведінки.

4. Завданнями Програми є:

формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та членів сім'ї;

формування усвідомлення кривдником того, що домашнє насильство - це порушення прав людини, яке карається відповідно до чинного законодавства;

сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;

формування у кривдника нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках;

сприяння засвоєнню кривдниками моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини;

сприяння оволодінню кривдниками навичок безконфліктного спілкування, ефективної комунікації.

5. Розроблення, організацію та виконання цієї Програми, її проходження кривдниками забезпечують Кубейська сільська рада відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

6. Програма реалізується фахівцем із соціальної роботи, яка пройшла відповідне навчання «Впровадження програми для кривдників, які вчиняють домашнє насильство». Забезпечення підготовки фахівців, до компетенції яких належить питання та запобігання протидії домашньому насильству, у тому числі фахівців, які реалізують цю Програму, належить до повноважень обласних державних адміністрацій відповідно до частини першої статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Участь у підготовці фахівців, до компетенції яких належать питання запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі фахівців, які реалізують цю Програму, належить до повноважень Кубейської сільської ради у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

7. Залучати до роботи в Програмі:

працівника сільської ради, який має освіту психолога;

для неповнолітніх кривдників - практичного психолога освітнього закладу Кубейської сільської сільської ради;

8. Кривдника може бути направлено на проходження цієї Програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством за рішенням суду.

Також кривдник може брати участь у цій Програмі за власною ініціативою.

9. Заходи з організації та забезпечення проходження цієї Програми кривдниками проводяться на підставі інформації, отриманої відповідно до законодавства від уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

10. У разі неприбуття кривдника для проходження цієї Програми або ухилення від її проходження без поважних причин суб'єкти, відповідальні за її виконання, повідомляють про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

11. У цій Програмі може взяти участь особа, яка належить до групи ризику щодо вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

II. Методологічні засади

1. Цю Програму розроблено на засадах когнітивної психології. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу не тільки корегувати поведінку особи, яка вчинила домашнє насильство, а й формувати в неї гуманістичні цінності.

2. Когнітивні методики спрямовані на досягнення довгострокових і тривалих позитивних результатів через зміну переконань особи, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну дезадаптивних переконань особи, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини, через розвиток здатності людини виявляти та усвідомлювати свої негативні автоматичні думки, керувати ними, розуміти їх наслідки, виявляти свої когнітивні помилки і долати їх.

4. Цією Програмою передбачається комплексний підхід до проведення корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення.

Характеристика цієї Програми:

цільова група - кривдники;
кількість діагностичних занять - 6 сесій;
кількість групових занять - 18 сесій;
кількість індивідуальних занять - 14 сесій.

Форми роботи та тривалість цієї Програми:

діагностування - тривалість - 6 сесій, 1 сесія - 1 година;
до проведення діагностики залучаються лікарі-психіатри (за згодою);
індивідуальна робота - тривалість - 14 год 30 хв, 1 сесія - 1 год; до індивідуальної роботи входить мотиваційна бесіда - 1 сесія тривалістю 1 год 30 хв;
групова робота - загальна тривалість - 30 год. Заняття складається з 1-2 сесій, тривалість 1 сесії - 1 год 20 хв, із перервою між сесіями - 10 хв. За відсутності можливості проводити довготривалі заняття, кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;
періодичність - не рідше ніж один раз на тиждень.

Фахівцями, що реалізують цю Програму, можуть бути практичний психолог, психолог психотерапевт, психіатр, які пройшли спеціальну підготовку, перепідготовку, курси підвищення кваліфікації та представляють суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

5. Фахівці, які реалізують цю Програму, повинні керуватися такими принципами:

конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог закону України «Про захист персональних даних».

Цей принцип полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

дотримання прав та свобод людини, що полягає у наданні допомоги кривднику;

недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від статі, віку, віросповідання, національної приналежності, соціального статусу тощо;

компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання домашньому насильству;

комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи у межах проведення корекційних програм для кривдників з урахуванням віку, статі, індивідуальних особливостей кривдника та вчинених форм домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

III. Проходження Програми

1. Проходження Програми розпочинається діагностуванням особи, яка вчинила домашнє насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення, у тому числі діагностуванням причин агресивної та насильницької поведінки кривдника.

2. В основу цієї Програми покладено принцип комплексності, що полягає в поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків (останній передбачає індивідуальну та групову форми роботи):

- діагностичний блок містить алгоритм проведення діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки;

- мотиваційне консультування спрямоване на визначення рівня мотивації для участі у груповій роботі в межах цієї Програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

- у блоці «Індивідуальна корекційна робота» представлено індивідуальні корекційні заняття за відповідними темами.

Зазначені теми реалізуються на 14 індивідуальних заняттях (сесіях) тривалістю одна година. Рекомендовано проводити щотижня одне заняття.

- блок «Групова корекційна робота» складається із групових корекційних занять за відповідними темами тривалістю від 3 до 6 годин.

3. Ця Програма передбачає застосування широкого спектра різних форм, методів і технік активного навчання дорослих осіб з метою якісного засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Теми цієї Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками безконфліктного спілкування, ефективної комунікації тощо.

5. Ця Програма не є єдиним розв'язання проблеми насильства і має застосовуватися в контексті ведення випадку особи, яка вчинила насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення. Корекційна робота буде ефективною, коли учасник цієї Програми одночасно отримуватиме необхідні для нього соціальні послуги, що допоможуть у подоланні складних життєвих обставин або інших факторів, які підвищують ризик вчинення цією особою насильницьких дій.

6. Проходження Програми для мешканців Кубейської громади надається безоплатно.

IV. Тематичний план Програми

1. Розподіл часу за модулями і темами здійснюється відповідно до додатку 1 Програми.

2. Схема роботи із кривдниками визначається індивідуально з урахуванням потреб особи та особливостей, визначених за результатами діагностики.

3. Відповідний алгоритм роботи з особою наведено у додатку 2 до цієї Програми.

4. Після проходження особою діагностики та мотиваційного консультування з метою визначення рівня вмотивованості до участі у групі може застосовуватись індивідуальна корекційна робота або групові заняття. У деяких випадках ці дві форми роботи можуть впроваджуватись одночасно: особа може відвідувати групові заняття та за її бажанням індивідуально працювати з фахівцем. З метою підвищення готовності особи та її вмотивованості щодо участі у групі групова робота може застосовуватись після проходження особою індивідуальних занять. Після кожного заняття необхідно передбачити домашнє завдання для закріплення отриманих знань і навичок, забезпечення постійного відстеження змін у поведінці.

5. Під час прийняття рішення щодо форми участі особи у цій Програмі враховуються її готовність до участі в роботі групи й ті завдання, які ставляться у роботі з нею.

6. Успіх реалізації цієї Програми залежить від компетентності фахівців, які працюють з особою, рівня їхньої підготовки, врахування ними потреб особи, застосування в роботі інтерактивних методів і творчих підходів.

7. Знання та навички, яких має набути особа за результатами проходження цієї Програми:

1) знання:

понять «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»;

можливих наслідків домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

проявів поведінки, які належать до домашнього насильства та насильства за ознакою статі, агресії, жорстокого поводження;

факторів впливу на розвиток агресивної поведінки;

причин виникнення конфліктів, методів аналізу конфліктних ситуацій, шляхів їх розв'язання та визначення власної ролі у їх вирішенні;

форм запобігання конфліктним ситуаціям;

впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на стосунки в родині;

2) навички:

визначати незадоволені власні потреби, які викликають агресію та прояви гніву, та шляхи задоволення потреб ненасильницькими засобами;

розпізнавати спускові механізми вияву агресії та усвідомлювати власні почуття й почуття інших людей у ситуації конфлікту;

контролювати прояви гніву та агресії щодо інших людей;

аналізувати власні дії в ситуації домашнього насильства, насильства за ознакою статі та визначати свої власні можливості на шляху до життя без насильства;

розуміти свої власні кордони та кордони інших людей (фізичні та психологічні межі, які визначають діапазон і силу власних дій, а також сприйнятливність до дій навколишнього середовища);

будувати безконфліктне спілкування, ефективну комунікацію із членами сім'ї та оточенням на основі взаєморозуміння і взаємоповаги;

визначати перспективні цілі та формувати життєві плани, реалізовувати власні плани соціально прийнятним шляхом.

V. Очікувані результати

1. Виконання Програми дасть змогу знизити рівень домашнього насильства, насильства за ознакою статі та забезпечити захист прав постраждалих осіб через удосконалення системи запобігання та протидії такому насильству, удосконалення відповідної нормативно-правової бази, запровадження дієвого механізму взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

2. За результатами Програми буде забезпечено:

зростання довіри громадян до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання психологічних та інших бар'єрів у прийнятті та реалізації рішень щодо звернення до цих суб'єктів з приводу такого насильства;

доступність і якість надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, у тому числі дітям, людям похилого віку, особам з інвалідністю, громадянам, що належать до інших вразливих груп, у загальних і спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, визначених Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;

спеціальну підготовку фахівців з числа суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, що забезпечуватиме підвищення якості надання відповідної допомоги;

підвищення рівня обізнаності населення з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання негативних стереотипів і формування нетерпимого ставлення до ненасильницької моделі поведінки, посилення ролі чоловіків у протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

VI. Фінансові ресурси необхідні для виконання програми

Фінансування Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

VII. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координація роботи по виконанню Програми покладається на виконавчий комітет Кубейської сільської ради.

Контроль за ходом виконання Програми покладається на постійну комісію з прав людини, законності, депутатської діяльності, етики та регламенту, регулярної діяльності.

Секретар Кубейської сільської ради

Микола АРАБАДЖИ